

SOVIETAI TEBEDIKTUOJA TAIKOS SALYGAS

SOVIETŲ SANTYKIŲ NUTRAUKIMAS SU ALBANIJA SUSUKS GALVAS VAKARAMS

Naujas argumentas tiem, kurie laukia SSSR-Peipingo konflikto ir laiko Chruščevą savo būsimu sąjungininku

PARYŽIUS. — Chruščevas nutraukdamas diplomatinis santykius su Albanija, gal būt, siekia pagerinti savo poziciją derybose su Vakarais dėl Berlyno ir kitų Rytų-Vakarų problemų, komentuojama prancūzų diplomatinėse sluosniuose.

Kadangi Albanija yra komunistinės Kinijos globojama, kiekvienas Kremliaus žingsnis prieš Albaniją, aiškinamas, kaip ženklas didėjančio Maskvos-Peipingo konflikto. Vakarų šalyse, ypač Anglijoje, netrūksta politikų, kurie seniai pranašauja, kad ginkluotas konfliktas tarp Sovietų Sąjungos ir komunistinės Kinijos yra neišvengiamas, tik ne dabar, bet už kokių 12-25 metų. Vakarų diplomatai, esą šių politikų įtakoj, patarinėja savo vyriausybėms ieškoti sugyvenimo su Nikita Chruščevu, kaip su būsimu Vakarų sąjungininku kovoj prieš Kiniją, turinčią jau dabar 650 mil. gyventojų.

Tasso patvirtinimas

Pirmadienį Sovietų žinių agentūra Tasso patvirtino, kad diplomatiniai santykiai su Albanija yra tikrai nutraukti. Sekmadienį apie tai pranešė Albanija, gavusi įsakymą atsiimti savo ambasadorių Maskvoje su visu štabu. Sovietų ambasada Tirane buvo uždaryta praėjus savaitę.

Tokio griežtaus žygio, kaip diplomatinis santykių nutraukimo, Stalinas prieš Jugoslaviją 1948 metais nesiemė. Pasitenkino tik Tito išvairymu iš kominternu, atseit, iš komunistų šeimos narių.

Dabar laukiama, kad Albanija bus pašalinta iš Varšuvos pakto narių. Klusnieji Maskvai satelitai, aišku, pasielgs panašiai, kaip Nikita Chruščevas.

Jugoslavijos-Albanijos sąskaitos

Jugoslavija ir Albanija, atrūkusios nuo Maskvos "šeimos židinio", dabar gali sukelti balkaniško pobūdžio konfliktą. Albanija daugiau negu kuris kitas komunistų satelitas puldinėjo Tita už tariamą revizionizmą, atsitolinimą nuo Stalino linijos. Išėjus Stalino linijai iš mados Maskvoje, jos laikosi tik Albanija su Kinija.

Pastaroji tačiau negalėtų padėti kariškai Albanijai, jei ją užpultų Jugoslavija. Juodviejų santykiai seniai kabo ant plauko. Albanija nuolat suranda Jugoslavijos šnipų ir juos kiša į kalėjimą. Titas turėdavo būti kantrus, kol Albanija buvo Maskvos globoj.

Nasser nepaleidžia prancūzų diplomatų

Sąjungininkai nepada

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė spaudžia Ameriką, Angliją ir kitus sąjungininkus, kad jie padėtų išvaduoti iš Egipto kalėjimo keturis prancūzų diplomatus.

Juos suėmė Kaire lapkričio 24 dieną, apkaltinus, kad jie atvažiavo su prancūzų valdžios išdirbtu planu nužudyti Nasserį. Diplomatai priklausė vyriausybės komisijai, pasiųstai į Kairę tartis dėl atsilyginimo už nusavintas prancūzų nuosavybes.

IS VISO PASAULIO

Kanada išvarė SSSR attache

OTTAWA. — Kanados vyriausybė įsakė išvažiuoti SSSR karo attachei plk. Loganovui, pagavus jį perkant slaptus dokumentus iš Kanados valdininko. Šnipas, nelaukdamas trėmimo įsakymo, sekmadienį pats išskrido į Maskvą.

Afrikos tautų nesantaika

AKRA, Gana. — Prezidento Nkrumah valdžia išleido "baltają knygą", paaiškinimą, kodėl ji sukūšio į kalėjimą šimtus žmonių iš opozicinės partijos, dabar uždarytos. Jie užvedė terora bombomis, jie buvo susimokę nužudyti Nkrumah ir užimti valdžią, padedant kaimyninei Togo valstybei. Šamokslininkai kalė planus kartu su Togo prezidentu Olympio. Togo policija suėmė 19 asmenų, kaltinamų šamokslų nužudyti prezidentą Olympio, padedant Ganos valdžiai.

Komunistai Berlyne įžulesni

BERLYNAS. — Juo toliau, juo komunistų sargybiniai drąsiau naudoja ginklus prieš pabėgėlius, nevengdami juos apšaudyti ir vakarinę pusę. Šeštadienį jie nušovė vakarinėje pusėje jaunuolį, kuris su keliais draugais laukė atbėgant iš rytų pusės vieno jaunuolio motinai. Komunistų sargybiniai įvyko persautąjį į savo pusę, kur jis netrukus mirė. Sekmadienį nušovė austrų studentą iš technikos aukštosios mokyklos, atėjus jam prie sienos padėti pabėgti pažįstamai moteriai. Du vokiečiai laimingai perplaukė Spree upę. Kiti 12 vokiečių, tarp jų 4 liaudies milicininkai, pralindo pro užtvartą į laisvąją pusę.

Austrijos ateitis — panaši į Suomijos

Atvyko užs. reik. ministeris

HELSENKIS. — Austrijos užsienio reikalų ministeris Dr. Bruno Kreisky atvyko iš tikturosios Maskvos motyvus, kuriuos jis pradėjo maišyti į Suomijos vidaus reikalus.

Dr. Kreisky mano, kad panašus pavojus iš Maskvos gresia visoms neutralioms valstybėms, esančioms Sovietų kaimynystėje. Prieš porą savaičių Pravda parašė įspėjimą Austrijai nesidėti prie Europos bendrosios rinkos, nes toks žygis bus supras tas, kaip neutralumo pažaidimas.

Tarp Austrijos ir Suomijos yra toks skirtumas, kad Austrija pasirašė taikos sutartį kartu su visais keturiais II pasaulinio karo nugalėtojais. O Suomijai taikos sutartis buvo užmesta Kremliaus be kitų šalių dalyvavimo.

Belgijos policija Briuselyje vartoja lazdas prieš demonstrantus, susirinkusius prie Jungtinių Valstybių ambasados protestuoti dėl Jungt. Tautų veiksnių Katangoje. Apie 1,000 demonstrantų nesėsi plakatus, kuriuose smerkiamos JT ir prezidentas Kennedy. Demonstracija rėmė Katangos draugų sąjungą.

JUNGTINIŲ TAUTŲ LĒKTUVAI NAIKINA KATANGOS PRAMONĖ IR JOS FABRIKUS

Bombarduoja "anglų, belgų, prancūzų kapitalistų interesus", kuriuos norėtų perimti komunistai

ELISABETHVILLE, Katanga. — Moise Tshombė, Katangos provincijos vadovas, mano, kad Jungtinėms Tautoms ne tiek svarbu prijungti jo provinciją prie Kongo, kiek sunaikinti jos kasyklų pramonę, fabrikus ir sugriauti visą ekonominį gyvenimą. Ne vien komunistai, bet ir tokie Europos neutralistai, kaip švedai, airiai šneka, kad JT "taikos misiją" sabotuoja angliai, belgai, prancūzai, turį sudėję nemažą kapitalo į Katangos kasyklų pramonę. Ją sunaikinus, dingšias kapitalistų interesus spirts Katangos prijungimui prie pakrikusios puslaukinės Kongo respublikos.

Jungtinių Tautų lėktuvai (Indijos, Švedijos) praėjus savaitę apgriovė vario žonės Kolwezi mieste, padėgė didelės gazolino cisternas. Sekmadienį bombardavo ir patį miestą. Turėdamas galvoj ir Amerikos kapitalistus, Moise Tshombė pasakė, kad toji diena reikią paminklą kapitalistinės buržuazijos išsigimimui atpažinti. Bet katangiečiams ir aplamai afrikiečiams tai buvusi juoda diena.

Kolwezi mieste buvo apnaikintos belgų-britų kompanijos Union Miniere \$400,000,000 milijonų vertės moderniškos žonės, kur gamina varį, kobaltą, dyzelio kurą. Sudaužė ir vandens tankus. Miestas liko be vandens ir gazolino. Be to JT lėktuvai apgriovė minėtos kompanijos Luilu žonės, laikomas vienas iš moderniškausių pasauly.

Airis varo propagandą

Airijos generolas Sean McKeown, JT armijos vadovas, šnekėjo korespondentams apie Tshombė, kaip apie belaisvį savo samdomų baltųjų karininkų rankose. Jis nebegalys sustabdyti karo, jei ir norėtų. "To neleistų jam belgų, prancūzų karininkai, kuriuos McKeown laiko faktiškais Kongo armijos valdytojais.

JT propagandistai skelbia slapta baltųjų karininkų planą kovai prieš Jungtines Tautas ir Kongo armiją. Tie karininkai, kurie sudaro Katangos armijos štabą, esą buvę sveltšalių legiono karininkai ir kovoję Indokinijoje bei Alžerijoje.

Pagal jų planus, Katanga kovotų po Elisabethvillės praradimo. Pereitų į partizaninį, džiunglių karą, kurio JT negalėtų likviduoti per eilę metų, pripažįsta gen. McKeown.

Adlai nori didesnės politinės galios

Pranašauja konfliktą su Kennedžiu

NEW YORKAS. — Adlai Stevenson, JAV delegacijos pirmininkas Jungtinėse Tautose, reišė sekmadienį viltį, kad jis gaus "vis didesnį ir didesnį" balsą Amerikos užsienio politikos sprendimuose, atmetus jam Illinois demokratų vadų pasiūlymą kandidatuoti į senatą 1962 metais.

Prezidentas Kennedy turėjęs ypač didelės įtakos jo apsisprendimui neiti į senatą ir pasilikti JAV ambasadorium Jungtinėse Tautose. Savaitinį televizijos programoj (ABC) Stevensonas pritarė valstybės sekretoriaus Rusk žodžiams apie Jungtinių Tautų militines operacijas Katangoje.

Slidžiame Bowles kely

Chicago Daily News Washingtono korespondentas William White tvirtina, kad Stevensonui gresia Chester Bowles likimas.

C. Bowles buvo pašalinė iš valstybės pasekretorių dėl ambicijų formuoti Amerikos užsienio politiką. White pastebi, kad ambasadoriaus, kokių yra Stevensonas, darbas yra vykdyti, o ne formuoti šalies užsienio politiką.

Su laiku prezidentui gali įgrįsti Stevensonso verkšlenimas dėl mažo balso Amerikos užsienio politikos formavime. Tarp pastarųjų dienų Stevensonso nusiskundimų prezidentui buvę šie: jam nepatikusi viceprezidento Johnsono kalba, pasakyta rautė Stevensonui pagerbti. SSSR ambasadorius Zorinas su savo satelitais apleido rautę, pradėjęs kalbėti viceprezidentui.

Stevensonas nusiskundęs, kad jis yra verčiamas užimti Jungtinėse Tautose dažnai tokia politika, kuriai jis nepritaria. Jam aplamai nesinori būti vien tik garsiakalbiu prezidento ir valstybės sekretoriaus nutarimų.

— Lapkričio 17 d. Taline estų simfoninis orkestras išpildė M. K. Čiurlionio simfoninę poemą "Jūra". Dirigavo prof. B. Dvarionas. Tai buvo pirmas "Jūros" atlikimas už Lietuvos ribų. (E)

MENSIKOV KARTOJA SENAS SĄLYGAS SUSITARIMUI DĒL BERLYNO ATEITIES

JAV-Anglija neis derėtis vienos, be Prancūzijos

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos spaudos klubas buvo pakvietas SSSR ambasadorių Michail Mensikov pasakyti kalbą apie galimybes susitarti dėl Berlyno. Pakartojus senąsias Chruščevo susitarimo sąlygas, pasidarė aišku, kad Kremliaus vyriausybė nerodo kompromiso, kuriuo remiantis Vakarai galėtų eiti į derybas.

Anglų žygis prieš JV bazes nepavyko

Policija suėmė 700 pacifistų

LONDONAS. — Anglų pacifistų invazija į Amerikos karines bazes nepavyko dėl griežtų policijos priemonių, o taip pat dėl nepalankaus oro. Invaziją organizavo "Simto ir atominio nusiginklavimo komitetas", kuriam vadovauja liberalų filosofas lordas Bertrand Russell, 87 metų.

Norėta sutelkti mažiausia 10,000 demonstrantų, kurie įsiveržtų į tris Amerikos aviacijos bazes. Jų suvažiavo apie 6,000. Autobusų kompanijos atsisakė juos gabenti. Aplink bazes buvo pastarosiomis dienomis išvestos vietų tvoros, sumobilizuota nemaža policijos. 700 demonstrantų buvo areštuota. Teismas kai kuriuos nubaudė iki 3 mėn. kalėjimo.

Išsprogdino atominę bombą 1 myl. po žeme

Išsiveržė radioaktingi debesys

CARLSBAD, N. M. — Amerikos atominė bomba, bandyta sekmadienį taikingsais tikslais, buvo maža, penkių kilotonų (5,000 TNT tonų) ir sprogdinta po žeme vienos mylios gilumoje. Iš žemės pradėjo garuoti, ko ir nedideli radioaktingi debesys. Jų radioaktingumas tačiau buvo mažas. Atominės energijos komisijos mokslininkai užtikrinu, kad jie jokio pavojaus nesudaro.

Dešimt automobilių, patekusių tarp barjerų plente už 24 mylių, buvo nugabenti į Carlsbadą, N. M., nuplauti nuo radioaktingųjų kritulių. Praėjus 3 val. nuo bandymo, susisiekimas plentais buvo atidarytas.

Anglija dar neduoda bombų JT lėktuvams

LONDONAS. — Anglijos vyriausybė iš principo sutiko duoti JT karo lėktuvams Kongo 24 bombas, bet kol jas pristatys, pareikalavo pirma aiškaus Jungtinių Tautų pasisakymo, ko jos siekia savo kautynių veiksmais prieš Katangą.

Paryžiuje lordas Home pasisakė su Dean Rusk ir Prancūzijos užsienio reikalų ministere Murville prieš Katangą, kaip nepriklausomą valstybę. Ji turinti pasilikti Kongo respublikoje, tačiau tai turi būti padaryta taikingsomis derybomis.

P. Rodezijos premjeras Sir Roy Wellensky atsisakė paleisti lėktuvus, kurie gabens anglų bombas JT aviacijos pajėgoms Kongoje.

— Vilniuje su gastrolėmis pasirodė estų dramos teatras iš Talino. (E)

Vakarų Berlyno atskirimas nuo Vakarų Vokietijos yra viena iš susitarimo sąlygų, kalbėjo Mensikov. Nors miestas skiria 110 mylių pločio komunistų teritoriją, jis yra susirišęs su Vokietija konstituciniais, politiniais, ekonominiais, valiutos ryšiais. Vokietija laiko Berlyną viena iš savo valstybių, kurios sudaro federalinę respubliką. Juridiskai JAV, Anglija ir Prancūzija dar nėra Berlyno-Vokietijos konstitucinių ryšių pripažinusios.

Jei Vakarų šalis galėtų leisti į derybas šiuo klausimu Vokietijos sąskaiton, jos negali sutikti su kita principine sąlyga, pareikšta SSSR ambasadoriaus: Vakarų šalis turi išsižadėti savo teisių, kaip karo nugalėtojų, Vakarų Berlyne — laikyti ten savo karines įgulas.

Vakarai tariasi Paryžiuje

Pirmadienį Paryžiuje turėjo pirmą posėdį JAV, Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrai. Popietiniame posėdyje jų prisidėjo Vokietijos užsienio reikalų ministeris Dr. Gerhard Schroeder.

Vakarų užsienio reikalų ministrai svarstė ne tik Berlyno konferenciją, bet Kongo-Katangos, Laoso-Vietnamo ir kitas pasaulines problemas.

Pasitarime dėl Rytų-Vakarų konferencijos Berlyno konfliktui spręsti Prancūzijos užs. reikalų ministeris Couve de Murville tvirtai laikėsi prezidento De Gaulle pareiškimo kancleriui, kad ji dabartinėmis sąlygomis tokioje konferencijoje nedalyvaus. JAV, Anglijos ministrai pažadėjo neiti į derybas su Prancūzijos. Tik jų ambasadoriai tyrinė toliau Maskvoje konferencijos galimybes.

Eichmannas — kaltas

Buasnę paskelbs vėliau

JERUZALE. — Trijų narių Izraelio teismo po trijų mėnesių svarstymo pripažino, kad Adolf Eichmann turi būti nubautas už visus 15 nusikaltimų, kuriuos teisme iškėlė prokuroras.

Adolfas Eichmann, SS pulkininkas, vadovavo Gestape žydų skyriui, kurio uždavinys buvo "galutinis žydų problemos sprendimas", jų išnaikinimas. Už dešimt nusikaltimų iš 15-kos jis gali būti nuteistas mirties bausme. Teismas paskelbs bausmę šios savaitės pabaigoje.

— Valst. styginis kvartetas

pradėjo gastroles Pavolgio miestuose: Astrachanėje, Volgare (buv. Stalingrade), Kuibyševe, Penzoje, Saratove, Ufoje, Kazanėje ir kitur. Be Haydn, Schuberto, Bramso kūrinių, D. Šostakovičiaus kvarteto, dar išpildyti ir M. K. Čiurlionio ir J. Grudžio styginiai kvartetai. E.

KĄ DARYTI ARESTO ATVEJU

Kaip policija areštuoja

Zmonės retai pagalvoja apie šią procedūrą ir kartais atsitinka, kad jie pakliūna į policijos būstinę neturėdami jokio su pratinimo apie savo teises ar apie kaltinimo rimtumą.

Yra trys prasižengimo su įstatymu kategorijos, dėl kurių vykdomi areštai: rimti nusikaltimai (felonies), blogi pasielgimai (misdemeanors) ir mažesnės prasižengimai (offenses). Į pirmąją kategoriją įeina: tiesioginis nužudymas, užpuolimai, pagrobimai, padėgimai ir didesnės vagystės. Šie nusikaltimai yra patys blogiausi. Į antrąją kategoriją įeina mažiau rimti nusikaltimai, kaip pav., mažos vagystės. Į trečiąją kategoriją, kuriai priklauso patys lengviausi nusikaltimai, įeina: įvairūs prasižengimai su judėjimo taisyklėmis, rūkymas uždraustose vietose, neįdėngimas šiukšlių dėžių ir kitos "mažos" nuodėmės.

Jeigu policininkas neužklumpa antros ar trečios kategorijos nusikaltėlio nusikaltimo vietoje, jis paprastai jo negali suareštuoti prieš negavęs suareštavimui parėdymo. O šis yra teismo parėdymas, sudarytas kam nors pasiskundus ir pasirašytas teisėjo arba magistrato. Pagal šį teismo parėdymą nusikaltė-

lis yra inkriminuojamas tokiu ar tokiu prasižengimu ir policininkui yra nurodyta nusikaltėlį atgabenti į teismą.

Jeigu policininkas tave pama-to nusikaltimo vietoje arba jeigu jis pastebi vien tik mėginimą nusikalsti, jam nereikia jokio teismo parėdymo tavęs suareštavimui. Jokio teismo parėdymo jam nereikia, jeigu jis tave įtaria padarius pirmos kategorijos nusikaltimą. Jeigu pamėginatum atsisakyti jį įsileisti į namus, jis gali įsilaužti pro duris ar langą ar rasti kitokių būdų įeiti į namus. Sykį suareštavęs jis negali daugiau vartoti jėgos, nebent mėgintum pabėgti ar priešintumėtis. Toks pasipriešinimas yra jau savyje nusikaltimas.

Ką daryti policijos būstinėje

Po suareštavimo būsi nugabentasis į policijos būstinę. Ten tau bus pasakyta suareštavimo priežastis ir nuimtos nuotraukos bei pirštų antspaudai. Po to būsi nuvestas prieš magistratą. Belaukiant kol tave ten nuves, turėk galvoje šiuos keturis punktus:

1) Tavo pinigai ir vertingesni daiktai gali būti policijos turimi. Tuo atveju policija turi tau duoti paimtų daiktų sąrašą ir pakvitavimą. To pareikalauk.

San Francisco, Calif. — Raymond Bailey yra vedamas į ambulan-są. Jo nugaroje matosi ledo kirtiklis, kuriuo jį sužeidė plėšikas.

2) Tau nereikia atsakyti jokių klausimų ar pasirašyti jokių dokumentų, neatsižvelgiant, kaip bus iš tavęs to reikalaujama. Venk daryti bet kokių pasisakymų ligi turėsi savo advokata. Jeigu iš tavęs bus to reikalaujama, pasakyk apie tai savo advokatai ar distrikto prokurorui (District Attorney).

3) Tau galima pasinaudoti viena karta telefonu arba duoti pranešimą tam, kam norėtum. Todėl policijai nusakius suareštavimo priežastį, tuojau susisieks su savo šeima ar advokatu.

4) Tu turi teisę prašyti paliuosavimo iš arešto užstatant tam tikrą pinigų sumą, kaipo garantiją, kad pasirodysi teisme. Jeigu tokią pinigų sumą gali gauti, tai būsi paliuosotas ligi pasikavimo į teismą.

Už nedidelius prasižengimus, kaip pav. judėjimo taisyklėmis, policija gali pati nustatyti už-stato dydį. Rimtesniais atvejais teisėjas nustato pinigų sumos dydį, ir tu turi teisę iš teisėjo tuojau sužinoti, kokio dydžio ta pinigų suma yra nustatyta. Jeigu neturi galimybės pats tiek pinigų parūpinti, yra galimybė jų gauti pas užstatą "brokerius". New Yorke, pavyzdžiui, jų kainos svyruoja nuo 10 dolerių už 100 dolerių užstatą ligi 180 dolerių už 5,000 dolerių užstatą.

Kas vyksta teisme?

Suareštuotas asmuo turi būti kaip galima greičiau nugabentasis į teismą. Jis gali būti tuojau nuvestas į teismą. Jeigu teismas nėra sesijoje, bus laikomas policijos būstinėje ligi sekantios sesijos. Abejais atvejais tau bus geriau, jeigu tavo advokatas vyks kartu su tavim į teismą stoti prieš magistratą. Jeigu nesi pilietis, turėtum prieš studamas į teismą susi- žinoti su socialine agentūra, kuri pažįsta emigracijos įstatymus.

Jeigu neturi advokato, magistratas turi tave painformuoti apie tavo teisę turėti advokata ir jis turi duoti tau pakankamai laiko susisiekti advokata, net ir tuo atveju, jeigu apklausinėjimas turėtų būti atidėtas. O jeigu neturi iš ko pasisamdyti advokato ir esi apkaltintas pirmos ar antros kategorijos prasižengimais, paprašyk magistrato, kad jis paskirtų advokata. Kai kuriose valstybėse magistratas pagal įstatymą turi paskirti advokata.

Gavus advokata ir pasirošus, magistratas darys apklausinėjimus. Lūdininkai lūdys prieš ar už tave. Tu gali ir pats lūdyti, kaip nori. Bendrai yra trys galimos šio apklausinėjimo pasekmės:

Jeigu buvai apkaltintas tik trečios kategorijos nusikaltimu, tai apklausinėjimas gali būti tuo pačiu metu ir teismo sprendimas. Magistratas tave ras nekaltą arba kaltą, ir pagal tai būsi laisvas arba nubaustas. Jeigu esi apkaltintas antros kategorijos prasižengimu, magistratas laikys tave ligi teismo savo ar kitame teisme.

Jeigu buvai areštuotas dėl pirmos kategorijos prasižengimo,

baugh mūrių namą į naują vietą. Rockfordo miesto mēras buvo žadėjęs viską padaryti ažuolui išgelbėti, bet inžinieriai išmatavo, kad namui pravežti trūkstą dar pusantros pėdos erdvės. Namu platumas yra 40 pėdų, o erdvės iki ažuolo yra tik 38½ pėdos. Už ažuolo nukirtimą po ilgų karštų ginčų balsavo 11, prieš balsavo 9. Tarybos posėdžio metu vienas Rockfordo miesto tarėjas susi- žaudinęs padeklamavo Amerikos poeto, didelio gamtos mylėtojo, George Pope Morris poemą "Medkirty, palik tą medį":

Čia mano motina mane bučiavo, ir tėvas čia paspaudė mano ranką. Atleisk, kad negaliu kalbėt neverkės, Bet senį ažuolą palik ramybė!

Panaši drama įvyko prieš keletą metų Winnepege, Manitoboj, kur mjesto inžinieriai buvo sumanę pašalinti gatvės viduryje augusią seną vinkšną. Kanadietės moterys pasirodė narsesnės: jų visas blokas susimobilizavo ir kirviais ginkluotos vyrų prie medžio nė iš tolo neprileido, o kai sykį visa miesto valdžia suvažiavo smurtu vinkšną nukirsti, — moterų pabūgę grįžo į savo ofisus. Vinkšna dar išgyveno keletą metų ir pagaliau žuvo ne nuo miesto budelio rankos, o nuo piktdarių, kurie medelį pamažu nukankino, nulupdami jam odą, pakurdami prie kelmo ugnį ir nulauždami jo šakas. J. P.

Kaip gauti širdies ataką?

Dr. Richard C. Bates iš Lansing, Mich., kalbėdamas Amerikos dermatologijos (odos ligų gydytojų) pobūvyje Chicagoje linksmoje formoje nupasakojo, kaip tikriausiai galima gauti širdies ataką:

1. Turi būti vyras, nes vyrai šešis kartus daugiau gauna širdies ataką kaip moterys.
2. Jei vyras, turi būti mažiau (under) kaip 45 metų, jei moteris — 55 metų.
3. Turėti kas iš pirmalatakų (tėvų ar senelių) mirę staigia mirtimi.
4. Gyventi mieste, nes miestionys dažniau gauna širdies atakas, kaip kaimiečiai.
5. Nesimankštinti!
6. Valgyti daug cholesterolą gaminančių valgių (riebalų).
7. Būti turtingu, nes turtingus širdies atakas labiau griebia kaip neturtingus.
8. Rukyti mažiausiai po du pokelius cigarečių per dieną.

Kaip apie alkoholį? — buvo paklaustas Dr. Bates. — Nežiūrint kiek ir bandėme, bet mes negalėjome surasti, kad alkoholiškai turėtų daugiau ar mažiau širdies atakų, kaip arbatos gėrikai, — jis atsakė.

magistratas tavo atvejį paves Jury Komisijai. Jury Komisijos sesijos yra kompliktuotos. Yra patariama stoti prieš ją tik pasitarus su advokatu.

Jury Komisija arba nuspręs, kad nėra pakankamai įrodymų prieš tave arba ras tave kaltu. Paskutiniuoju atveju turėsi vėliau stoti prieš visą teismą.

American Council

Medžiai ir žmonės

Gruodžio 5 diena buvo liūdniausia Beckerių šeimai Rockforde, Ill., ypač Mrs. Becker, kuri ištisą savaitę kovojo ir saugojo kad nenukirstų jos ažuolą, kurio šešėlyje užaugo jos vaikai ir vaikų vaikai.

Ponia Becker nuliūdusi sėdi prie nupiauto ažuolo kelmo

Kitos dienos spaudoje idėta foto nuotrauka su žemai nupiauto didelio medžio kelmu, prie kurio atsėdusi jo gynėja Mrs. Becker.

Tą rytą dar auštant atvažiavo Paul Slabaugh egzekucionierių būriu vežinas, išsitraukė iš kišenės miesto tarybos raštą ir "budeliams" įsakė pradėti darbą. Tris valandas Mrs. Becker sausomis akimis, kuriose nebūvo ašarų, stebėjo kaip plieno piūklas lėtai gilyn sminga į jos šimtmetį šeimos globėją, galingą ažuolą, kurio nelaimė buvo, kad jis augo miesto žemėje ir kludė pravežti Slam-

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitokiems reikalams. Kas turi susitaupes pinigus, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

4 1/4%

METINIS DIVIDENDAS mokamas visoms santaupoms

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. - Chicago 8, Ill.
JOHN I. KAZANAUSKAS, Pres. - Tel. VI registr. 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.L.C.

Knyga — geriausia dovana Kalėdoms

Tiems, kas nori Kalėdoms duoti gerų dovanų, siūlome pasirinkti šias knygas:

1. Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 947 psl. \$10.00
2. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŲ KNYGŲ IST. RIJA, du tomai 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
3. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 psl. \$7.50
4. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$5.50
5. Paulius Galaunė, LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS, 301 psl. ir 174 piešiniai. \$8.50
6. Kipras Bielinis, PENKTIEJI METAI, 592 psl. \$6.00
7. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$4.00
8. Juozas Švaistas, PERAS ŠIRVOKAS, 229 psl. \$2.00
9. Antanas Baranauskas, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, N. Rastenio vertimas, 40 psl. \$2.00
10. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIU KARALIENE \$5.00
11. J. Savickis, ŽEMĖ DEGA, 465 psl. \$4.50

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba Money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SPECIALUS PRIEŠKALĖDINIS IŠPARDAVIMAS

3 vienetų sofa, stalas dviem lentynom, Cocktail stalas ir dvi lempos — \$249.95 ir daugiau.

3 gabalų miegamasis setas, spyruoklinis matrasas su spyruokline dėže, 2 vanity lempos, 2 pagalvės ir parankus kilimas. Viskas už \$69.95

Pritraukiamos kėdės tikrai \$19.95

Radijai, spalvotų televizijų setai, Hi-Fi, gazo pečiai ir įvairiausi baldai. Turime įvairiausių papuošalų Kalėdų dovanoms.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, savininkai.

ROOSEVELT FURNITURE CO

2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEeley 3-4711

Aldara pirmad. ir ketvirt. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais nuo 11 iki 4:30 val.

GEROS KALĖDINĖS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su didelėmis nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietasis viršelis, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštasis viršelis tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTURA — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūdziai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Češyji dideli trakai - Kraujausi kraujusimo trankia
Tigų metų patyrimas - Pigių ir sudėtingas pataravimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Willbrook 5-8209

JAU IŠEJO IS SPAUDOS
Juozo Liūdžiaus Raštai
Straipsniai, atsiminimai. 246 puslapiai, kaina \$3.00.

PETRONĖLĖS LICZIUVIENĖS
ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ
88 puslapiai. Kaina \$1.00.

Abi knygas galima gauti "Naujienose" arba pasiuntus pinigus tokiu adresu:
"NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Mes mokame 4 1/2%

Kiekviena sąskaita ilgi \$10,000.- apdrausta Federalinėje Valdžios Įstaigoje: Federal Savings and Loan Insurance Corporation

ant visų taupymo sąskaitų

5%

ant Bonus sąskaitų

MIDLAND SAVINGS and Loan Association
4040 ARCHER AVE., CHICAGO 32
Phone: CL 4-4470
August Saldukas Prezidentas

remember - only YOU can PREVENT FOREST FIRES!

SAOKEY

Standard Federal's new home now under construction

1909 1961

Taupykite **STANDARD FEDERAL** — Stipriausioje Chicagos Taupymo įstaigoje

Dividendas mokamas visoms santaupoms

4 1/4%

Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Turtas \$80,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, Chairman of the Board FREE PARKING JUSTIN MACKIEWICH Jr., President

VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštadienį nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

KAZYS ŪKELIS PASAKOJA APIE KELIONĘ Į LIETUVĄ

XX

Skaidu matyti lietuvių skurdą ir skausmus

— Išsiprašiau, kad man leistų nuvažiuoti į gimtinę kaimą, o kai ten nuvykau, tai visi dirbantieji turėjo išvykti į kolchozą. Jie grįžo tikta pavakary, — toliau pasakoja savo įspūdžius iš Lietuvos grįžęs čekistų Kazys Ūkelis.

— Vis dėlto turėjau progos šį tą patirti apie dabartinį mano giminių gyvenimą Lietuvoje. Nemačiau kitų vietų ir nesikalbėjau su kitais žmonėmis. Bet man atrodo, kad visų Lietuvos kaimiečių panašus gyvenimas. Skaudu buvo man klausytis tų pasakojimų, skaudu buvo matyti tą skurdą, skausmai suspaudžia man širdį dar ir šiandien, kai prisimenu, ką mačiau ir ką girdėjau, o dažnai visai nenoromis net ir ašara nurieda, kai prieš akis atsistoja artimųjų žmonių veidai, raukšlės išvagotos jų akys. Nelaukite iš manęs, kad viską papasakočiau, ką mačiau ir ką

girdėjau. Tai būtų per daug žiauru ir per skaudu. Nelaukite, kad kalbėčiau tais pačiais žodžiais, kuriais skausmas ir baisūs išgyvenimai buvo man perduoti. Jeigu ir norėčiau tai padaryti — nepajėgčiau. Mano žodžiai būtų tikta šešėlis to, kas Lietuvoje likusiems mūsų tautiečiams teko pergyventi.

Juožas Ūkelis buvo savanoris, gavo žemės

— Kalbėsiu apie savuosius, su kuriais išsikalbėjau. Pradžiu nuo brolio, kurio jau neradau.

— Išvažiuodamas iš Lietuvos, palikau brolius Stanislovą ir Juozą. Stanislovą susitikau. Jis ligonis, jam sunku kvėpuoti. Atvyko pirmadienio vakarą į Vartus, atsisėdo už stalo ir ten prasodėjo visą naktį. Sėdėdamas jis ir miegojo, nes atsigules negali kvėpuoti. Jis su savo vaikais gyvena Pagernavės kaime.

— Mano brolis Juozas, jauniausias, taip pat buvo išėjęs iš Vartų. Kai sugriuvo rusų caro sostas ir išsilaisvino rusų

W. Averell Harriman, buvęs New Yorko valstybės gubernatorius, buvo prisiskindintas valstybės departamento Tolimųjų Rytų skyriaus viršininku. Šalia — jo žmona.

pavergtos tautos, kartu su kitais lietuviams jis stojo savanoriu savo kariuomenėn. Paklauses Stezevičiaus atsisaukimo, skaityto kiekviename Lietuvos valsčiuje, ir išėjo. Visur jam teko būti: Marijampolėje, Alytuje, Kaune ir Kėdainiuose, ir net Klaipėdoje. Ties Masiogala jis buvo lengvai sužeistas.

— Pratarnavęs ketveris metus kariuomenėje, vėl grįžo į Bartininkus. Jis padavė prašymą, kad ir jam, kaip mažazelio ūkininko vaikui ir savanoriui, duotų žemės. Tuo metu Lietuvos valdžia jau buvo priėmusi įstatymą, kuris liepė konfiskuoti lenkų pusėje kovojusių dvarininkų dvarus. Dvarininkai kovojo prieš Lietuvą, tai užtat jų dvarai buvo konfiskuoti ir išdalyti tiems, kurie už savo krašto laisvę kovojo. Į konfiskuotą dvarą skaičių pateko ir kitų dvarininkų apieisti ir neprižiūrimi dvarai.

— Pagernavos dvaras priklausė vokiečių dvarininkui Gerlachui. Prūsas dvarą buvo nupirkęs kur prieš Pirmąjį pasaulio karą. Karo metu Gerlachas kažkur dingo, o po karo jau nebegrįžo. Dvaras buvo išdalytas. Mano brolis gavo 20 hektarų to dvaro žemės. Jau turėjo kur koją pastatyti ir pradėjo ruošti gyvenimui. Dirbo už du. Plėšė savo velėnas, dirbo kitiems, kad galėtų kiek užsidirbti ir ūkį įsirengti. Per 20 metų pasistatė namus, vedė apylinkės gero ūkininko dukrą ir pats atsistojo ant kojų. Buvo duonos, buvo mėsos, buvo pieno, buvo galvijų ir buvo pinigų. Būtiniausiems reikalams užteko.

Atėmė žemę, namus ir išsiuntė į Sibirą

— Bet atėjo Lietuvos okupacija, kuri paskutiniu metu jau vadinama "išlaisvinimu". Pirmoji okupacija dar nebuvo tokia žiauri, neturėjo laiko, nebuvo pasiruošę, bet kai sovietų armija atėjo į Lietuvą antrą kartą, tai pradėjo "laisvinti" viską iš pagrindų. Mano broli Juozą pirmiausia "išlaisvino" nuo jo paties augintų, penėtų ir šertų galvijų; "išlaisvino" jį nuo jo paties prakaitu ir sunkiu darbu statytų namų, tvartų ir kitų pastatų; "išlaisvino" jį iš tos žemės, kurią jis pats savo rankomis plėšė, kurioje krūmus kirto, akmenis vertė ir sausino.

— Kad brolis Juozas neturėtų progos pareikšti savo nepasitenkinimo; kad jis negalėtų nuvažiuoti į Vilnių ir nepasiskųstų, jog padaryta klaida: galvijai, namai ir ūkis atimti ne kokiam "kapitalistui kraugerui", bet paprastam Lietuvos ūkininkui; nubaustas ne buožės, bet mažazelio ūkininko sūnus, savo darbu ir prakaitu pasistatęs namelius ir pasiryžęs ir toliau tikta iš savo darbo gyventi valstiešis, tai Lietuvos "išlaisvintojai" mano broli apšaukė tarybų Lietuvos priešų, naktį apsupo jo namą, jį su žmona suėmė ir išstremė į Sibirą.

— Kelionė į Rusijos šiaurę buvo labai žiauri. Vežė užkaltauose gyvulinuose vagonuose,

be maisto, be gydytojo pagalbos, o ilgus kilometrus ir be vandens. Duris atidarydavo iš lauko pusės tikta mirusiems iš vagono išmesti. Skaifėsi geros širdies palydovas, jei leisdavo keliems tremtiniais mirusį pagelzkelyje, kad ir negiliai, pakasti. Dažnai ir to tremiamieji negalėdavo padaryti...

— Mano brolis buvo išstremtas į tolimiausius Sibiro plotus ir nuvarytas į pačią šiaurę. Nežinau, kaip tos vietovės vadinas, man sakė, bet neprišimenu; tiek nežinau, kad ten žmonės žemės jau negalėdavo dirbti. Ten žiema labai šalta ir vasara trumpa. Vasaros metu ten tikta žolės augdavo. Vasarą sovietų valdžia isakydavo šiaurėje esantiems kolchozams varyti galvijus į šiaurę. Mano broliui buvo duota didelė kaimenė galvijų ir liepta jam tuos galvijus vasarą ganyti tose tundrose, o žiemą juos šerti sovchozų tvartuose.

— Dešimt metų jam teko eiti šią vergiją Sibiro šiaurėje.

(Bus daugiau)

Vaikų eglutė Brighton parke

Brighton parko mokyklos lietuaniškos klasės tradicinė Kalėdų eglutė ruošinama gruodžio 17 d. 4 val. po pietų mokyklos salė. Mokiniai kviečiami atsilankyti su savo šeimos nariais ir svečiais. Programos išpildytojai jau dabar dirba su atsidėjimu.

Po programos Kalėdų Senelis dalins dovanas. Prašoma jas pristatyti į mokyklą prieš vaidinimą, minčtą dieną 4 val. po pietų. Tėvai, kurie atsilankys su nemokyklinio amžiaus vaikais (iš vaikų darželių) ir nori, kad Kalėdų Senelis jų neaplenktų, tegu laiku paruošia dovanėles ir jas pristato mokyklon prieš prasidedant programai.

"Biznis buvo blogas"

Suimtas saldinių krautuvės savininkas John Pearson, 33, (4526 Miller ave), kaltinamas vaikų išnaudojimu. Gretimos pradžios mokyklos mokiniais jis skolindavo po kelis centus saldainiams pas jį patį pirkti ir už "paskolą" imdavo iš vaikų lupikiškus nuosimėjus, iki 20%. Paskolos terminas neilgiau kaip 3 dienos. "Biznis" buvo susektas, kai viena motina pastebėjo, kaip jos vaikas jai nematant pasiėmė 12 centų. Pačiuptas pasiūškino turėjęs skolos 10 centų, o su nuosimėjais turėjęs grąžinti 12. Motina pašaukė detektyvus, kurie krautuvininką tuo momentu, kai vaikas mokoje jam 12 centų skolą, suėmė. Paklaustas, kodėl jis tokiu negarbingu būdu verčiasi, krautuvininkas atsakė, jog tai daręs dėl "blogo biznio".

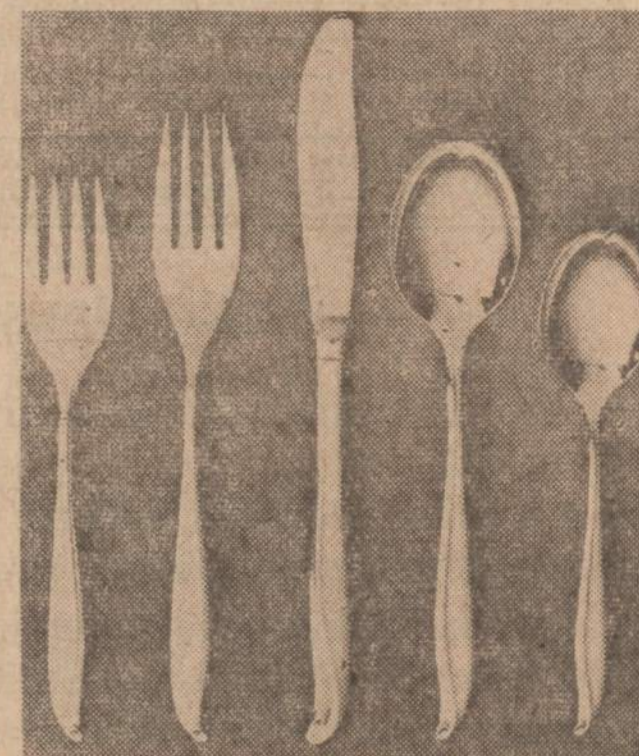
REMKITE TUOS BIZNIERIUS
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŪOSE"

JOIN OUR STAINLESS CLUB!

4 1/2%

Nauja aukšta
dividenda investavimo
su Jums rengiamas
maksėti nuo
1000 m. sausio 1 d.

International Silver dirbltuvė lietas puikus 5 vienėtu stalo setas bus Jums įteiktas, jei atidarysite \$100.00 ar didesnę sąskaitą, arba tokią sumą pridėsite prie dabartinės sąskaitos. Užeikite pas mus ir pasiteiraukite smulkmenų!

TURTAS VIRŠIJA \$20,000,000.00

ALBERT J. AUKERS, Prezidentas

VALANDOS:

Pirmad. nuo 9 iki 4
Antradien. " 9 iki 4
Trečiadieniai uždaryta
Ketvirt. nuo 9 iki 8
Penktadien. " 9 iki 6
Sestadieniai " 9 iki 1

District Savings

AND LOAN ASSOCIATION

3130 South Halsted Street • Chicago 8 • Cliffside 4-0104

Išteigta 1897 metais.

VIETA AUTOMOBILIAMS ĮSTAIGOS KIEME.

Jūsų artimieji ilgiausiai minės Kalėdų dovaną, jei įteiksite jiems SLA gyvybės apdraudos sertifikatą.

KREIPTIS Į

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.

ARBA Į

S. L. A. RAŠTINĖ CHICAGOJ

2549 W. 71st St. — Tel. PR 6-3140

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, minėdamas savo 75 metų sukaktį, sumažino 10% savo apdraudų kainas nuo non-medical lentelės paskelbtų mokesčių. Pasinaudokite šia nuolaida, apsidrauskite šiandien, nes rytoj gali būti vėlu.

NUFOTOGRAFUOSIME JŪSŲ VAIKĄ SU KALĖDŲ SENELIU,

ten pat duosime jam tą fotografiją ir dar įteiksime dovanų vaikams, atėjusiems į mūsų įstaigą su savo tėvais šeštadienį, gruodžio 9 ar 16 dienomis nuo 9 val. ryto iki 12 val. vidudienį. Už visa tai nieko nereikės mokėti. Tai bus mūsų kalėdinė dovana jauniems.

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
47 and ROCKWELL STREET

GRAŽIŲ LIETUVIŠKŲ IR ANGLIŠKŲ KALĖDINIŲ ATVIRUKŲ

— lite nusipirkti "Naujienų" ofise
arba užsisakyti paštu.

"Laisvės Varpų" dvylikos atvirukų

rinkinio kaina \$3.00

Dešimt atvirukų rinkinio kaina . . . \$1.00

Dvylikos atvirukų rinkinio kaina . . . \$1.00

Užsakant paštu reikia pridėti 25 centus
persiuntimo išlaidoms.

"NAUJIEŪŲ",

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

INVEST IN UNIVEST

CURRENT
Dividend Rate
PELNINGAS IR
SAUGUS BŪDAS
TAUPTYTI
4 1/2%
per annum
Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone MAymarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000
by an Agency of the United
States Government.

* Universal Investment
Share Account

Taupykite ir darykite paskolas Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre, 6239-45 South Western Ave., kur Chicago Savings Bendrovė teikia prieinamiausias sąlygas paskolų applicantams ir apdrausto patarnavimo taupytojams per 37 metus.

CHICAGO SAVINGS yra viena iš įdomiausių ir gražiausių įrengtų Taupymo Bendrovių visoje Chicagoje. Taupytojų patogumui: naujaisi įrengimai, du dideli kiemai automobiliams (vienar įvažiavimas iš Western Ave.) ir daug nemokamų patarnavimų pinigų taupantiems nariams.

KVIEČIAME.

Chicago Savings & Loan Ass'n

6245 So. Western Avenue
JOHN PAKEL, Jr. — President

Chicago 36, Illinois

GRovehill 6-7575

JOHN PAKEL, Sr. — Chairman

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc., 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYMARKET 1-8100.

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$15.00
pusi metų \$8.00
tris mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusi metų \$7.00
tris mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsienio
metams \$16.00
pusi metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leičia Naujienų Biuroje, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYMARKET 1-8100. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

Muitų klausimas

Kai 1962 m. sausio 10 d. susirinko kongresas, tai jam teks svarstyti vieną iš pačių opiausių Amerikos ekonominio gyvenimo klausimų, būtent: sumažinti ar padidinti muitus įvežamoms iš užsienio prekėms.

Nuo muitų žymiai laipsniškai priklauso užsienio prekyba, ypač dabartiniu laiku. Seniau, kai Amerika primavo masinės gamybos atžvilgiu ir toje srityje faktiškai neturėjo konkurento, tai ir muitų klausimas nebuvo tiek opus. Tiesa, tais laikais kitos valstybės aukštais muitais stengdavosi kiek galima mažiau įsileisti amerikoniškų prekių ir tuo būdu apsaugoti savo pramonę. Bet kadangi kitos valstybės nebuvo išvystę tokios masinės gamybos kaip Amerika, tai ir muitų sienos pagalba jos negalėjo su laikyti amerikoniškų prekių, kurios parsidavinėjo daug pigiau, negu tuose kraštuose pagamintos tokios pat prekės.

Masinė gamyba ir pasauliniai karai nepaprastai sustiprino Ameriką. Jos prekyba su užsieniu siekė bilijonus dolerių. Kadangi Europos valstybės skaudžiai buvo nukentėjusios ir joms visko trūko, tai Amerikai buvo gera proga savo prekybą išplėsti apribant Europą (o taip pat ir kitur esančias valstybes) įvairiomis prekėmis.

Aišku, kad tos prekybos balansas buvo teigiamas: Amerika parduodavo kur kas daugiau užsieniui, negu ji iš užsienio pirkė. Padarinys iš visur pradėjo į Ameriką plaukti auksas, kurio atsarga vienu laiku siekė per dvidešimt aštuonis bilijonus dolerių!

Tačiau po Antrojo Pasaulinio karo Europos valstybės, daugiausia Marshall'o plano dėka, greit atsigrėbė ir ekonominiu požiūriu, kaip sakoma, atsistojo ant kojų. Šiandien vakarų Europa tiek sustiprėjo, jog kelia daug rūpesčių Amerikai, kurios prekybos balansas jau kuris laikas yra neigiamas.

Amerikos aukso ištekliai, kaip jau minėjome, vienu laiku siekė per 28 bilijonus dolerių. Maždaug prieš pusantų metų, kai aukso ištekliai sumažėjo iki 18 bilijonų dolerių, tai tada buvęs prezidentas Eisenhoweris paskelbė potvarkį, kuris siekė sumažinti išlaidas užsienyje (įsakė, kad Vokietijoje esančių Amerikos karių šeimos grįžtų namo).

Nuo to laiko Amerikos aukso ištekliai dar labiau sumažėjo ir besudaro nevisai 17 bilijonų dolerių. Numatoma, jog 1962 m. aukso atsargos sumažės dar dviem bilijonais ar daugiau dolerių.

Ką tai reiškia?

Tai reiškia, jog Amerikos užsienio prekyba susilbavo: Amerika mažiau parduoda užsieniui, negu perka užsienyje.

Užsienio prekybos balanso išlyginimui kai kurie pramonininkai siūlo padidinti muitus importuojamoms prekėms. Girdi, tuo būdu bus apsaugota pramonė nuo užsienio konkurencijos. Tokios nuomonės laikosi ir kai kurie darbininkų unijų vadai, teigdami, jog Amerikos kapitalas steigia fabrikus užsienyje ir tų fabrikų gaminius veža į Ameriką (pvz. automobilius). Tai prisideda prie to, kad Amerikoje tūkstančiai darbininkų netenka darbo.

Tačiau prezidentas Kennedy ir daugelis ekonomistų yra priešingi muitų didinimo politikai. Jie teigia, jog muitų padidinimas Amerikai būtų pragaistingas. Jie nurodo į Europos valstybes, kurios yra sudarsiusios vadinajamą "bendrą rinką" ir panaikinusios muitų sieną. Nuo to jos ne tik nenukentėjo, bet kaip tik priešingai, — jos niekada neturėjo tokios gerovės kaip dabartiniu laiku.

DAR BENDRAI APIE LIETUVOS BUVUSIAS LIGONIŲ KASAS

Vos spėjus St. Seimui susirinkti jau pirmuose jo posėdžiuose iškilo socialinio draudimo klausimas. Vis dar tebežėriojantis kovų frontas dėl Lietuvos nepriklausomybės ir kiti degantieji vidaus gyvenimo klausimai, socialinio draudimo įstatymo projekto svarstymą nukėlė iki 1925 m. Ligonijų kasų įstatymo išleidimas nesurado daug priešių. Įstatymą 1925 m. paskelbus ir ligonių kasų pavyzdinį vidaus statutą priėmus, jos turėjo pradėti veikti 1926 m. pabaigoje. Deja, nelemtas tų metų gruodžio 7 d. perversmas, kaip daug kitų genų sumanymų, taip ir šį arba visai palaidojo arba jų įgyvendinimą nuleidė. Ligonijų kasų organizacinis darbas buvo pradėtas tik 1927 m. pabaigoje ir pirmos ligonių kasos pradėjo veikti 1928 m. sausio mėnesį.

Ligonijų kasų įstatymas turėjo apimti visus sandomu darbu dirbančius pramonėje, amatuose, privačių įstaigų tarnautojus ir kitus samdinius, išskyrus žemės ūkyje dirbančius. Tuo būdu ligonių kasos būtų apėmusios apie 20-30% visų Lietuvos gyventojų. Deja, vadistinė Lietuvos vyriausybė nebuvo palanki socialiniam draudimui. Ligonijų kasos buvo savotiškai parceluojamos. Nebuvo leista joms sudaryti savo sąjungą. Iš jų buvo išskirti Lietuvos banko, elektros stoties, šv. Zitės tarnaičių draugijos narės ir dar kai kurių kitų įstaigų samdomeji, kurie seniau tose įmonėse ar įstaigose turėjo šiojią tokią mediciną paslaugą tų darboviečių lėšomis. Tuo būdu Lietuvos ligonių kasos apėmė tik apie 120 tūkstančių visų Lietuvos sandomųjų — darbininkų. Gi, Vakarų Europoje pilnas socialinis draudimas — ligos, invalidumo, senatvės ir kita apima 50-75% visų gyventojų ir negirdėti, kad ten gydytojai būtų nepatenkinti socialiniu draudimu ir reika-

lautų jo panaikinimo. Yra tokių valstybių, kur ligonių kasos jau veikia virš šimto metų. Tiesa, D. Britanijoje kai kas iš gydytojų nupeikia suvalstybintą mediciną. Ten medicinos pagalba teikiama ne ligonių kasų sistema, bet kitaip tas reikalas organizuotas. Bet, jei ten iš gydytojų nusiskundžiama, tai ne tiek dėl pačios organizacijos sistemos, kiek jos trūkumų, dailinai ir dėl kai kurių gydytojų uždarbių sumažėjimo.

Ir Lietuvoje paskutiniiais nepriklausomybės metais kilo aštrus ginčas tarp ligonių kasų ir gydytojų atlyginimų. Pradedant 1933 m. Lietuvoje veikiančių kasų savivaldybinės teisės buvo pradėta siaurinti, jų demokratinė dvasia paremta vidaus santarka taip pat buvo veik užgniauzta. Vidaus reikalų ministras, kaip jau minėjome, kad ligonių kasos sudarinėtų asmenines sutartis su gydytojais, tai yra gydytojus paverstų ligonių kasų samdiniais. Ir jdomu, kad Lietuvos gydytojų draugija tam pasikėsiniui pasipriešino ir užsipyrušiai pareikalavo, kad kaip buvo pradžioje sudarytos kolektyvės sutartys, kad jos ir toliau veiktų. Gydytojai tą ginčą laimėjo. Vadinasi, gydytojai pasisakė už socialinį draudimą nepažeidžiant ligonių kasose narių teisės laisvai pasirinkti gydytoją ir nepaneigiant kolektyvinės sutarties pradų, tai yra atsisakant būti ligonių kasų samdiniais, bet pasilikant, kaip ir buvo — jų bendradarbiais.

Cia prisimintina, kad pradžioje besiorganizuojant ligonių kasoms, gydytojų tarpe buvo tokių, kurie buvo linke į individualines sutartis, o ligonių kasos reikalavo kolektyvinių sutarčių su visais gydytojais, kad apdraustieji turėtų teisę pasirinkti gydytoją, kuris kam patinka, kuriuo jie pasitiki.

Tai gi, visur, kaip ir Lietu-

voj, tarp ligonių kasų ir gydytojų, jei eina ar ejo ginčas, tai jis ejo ir tebeina dėl atlyginimo teisingesnės, tikslesnės sistemos, bet ne dėl paties socialinio draudimo buvimo. Negi socialinis draudimas, kaip toks, gali paveikti gydytojų sąžiningsumą, jų medicinos mokslė išradimą? Tą išmano ir fino visi. Jei Vakarų Europos kultūringose valstybėse kai kur ligonių kasos turi virš šimto metų praktikos ir jei iki šiol prieš jas ten nesikėsinama; jei D. Britanijoje nėra konservatyvų vyriausybė nedrįso ir nedrįsta panaikinti suvalstybintą medicinos pagalbą teikimą, tai prašosi išvada, kad visose tose šalyse gyventojų dauguma yra patenkinti tokia medicinos pagalba. Ten socialinis draudimas vis dar praplečiamas, kad jis apimtų platesnius visų gyventojų sluoksnius. Seniau, tose šalyse žemės ūkiu lauko darbininkai nebuvo draudžiami ligonių kasose, dabar ne vien tik juos socialinis draudimas apima, bet ir visus kitus žemdirbius bei amatininkus.

Lietuvoje ligonių kasos, nepaisant joms nepalankių veikimo sąlygų, sveikatos srityje atsižymėjo vertingais darbais.

Štai leido gausią spaudą, skirtą sveikatos apsaugos reikalams; įtaisė motinoms gimdyvėms patarimo punktus, įsteigė vasarinio vietos vaikų sveikatos grūdiniui; palinkusiems į džiovą ir bendrai palėgusiems Varėnoje įsteigė sanatoriją dr. J. Grišaičio prižiūrimą; Birštone veikė kita sanatorija sergantiems, ypač reumatikams; atvira džiova sergantiesiems gydė valstybės džiovininkų ligoninėje; ragino ir dėjo pastangas, kad visos gimdyvės gimdytų ligoninėse; žiemoms metu vaikams buvo suteiktos progos pasinaudoti "kvarco lempos" švitinimu, kai saulėtų dienų sumažėja. Veik jautė vaikų ta proga pasinaudoję.

Viso čia neišvardysi, kas buvo teigiama ligonių kasų nuveiktą sveikatos apsaugos ir jos grūdinimo srityje, ko seniau nebūta.

Zinoma, tai nebuvo Lietuvos ligonių kasų išradimas. Jos pasinaudojo Vakarų Europos ligonių kasų patyrimais. Ir pats ligonių kasų įstatymas nebuvo originalus Lietuvos politikų kūrinys. To įstatymo pagrindu buvo paimta kas V. Europoje jau seniau buvo įgyvendinta.

Tautų Sąjungos Ženevoje darbo apsaugos ir socialinio draudimo skyrius atkreipė dėmesį į sėkmingai susiorganizuojusias Lietuvos ligonių kasas ir Kau-no miesto ligonių kasos direktorių Joną Vilkaitį pakvietė būti toje srityje ekspertu-korespondentu Baltajai valstybėms. Tokiu jis išbuvo kelis metus teik-

MIAMI BEACH, Fla. — Prezidentas John F. Kennedy AFL-CIO konvencijoje pasakė kalbą. Į konvenciją helikopteriu jis atskrido iš Palm Beach, Fla.

damas žinias apie Lietuvos ligonių kasų veikimą, jų vedama statistiką ir atsakydavo į įvairius kitus paklausimus.

Kada vidaus reikalų ministerija pasikėsino į Lietuvos ligonių kasų savivaldybines teises, paleido Kauno miesto ligonių kasų tarybą ir kitų rinkimų nepaskelbė, direktorius J. Vilkaitis pasitraukė iš tų pareigų ir kartu atsisakė būti Tautų Sąjungos darbo ir socialinio draudimo ekspertu ir korespondentu.

Bolševikai, okupavę Lietuvą, Lietuvos socialinio draudimo sistemą panaikino ir įvedė savo. Dabar Sovietų Rusijoje kartu ir jų okupuotoje Lietuvoje medicinos pagalbą teikimas suvalstybintas, o gydytojai yra samdiniai padėtyje. Gydytojams už darbą atlyginimo sistema paimta, biurokratinė ir daug laiko reikalaujanti sugaisti visakerio pas žinioms suteikti. Aišku, laisvo pasirinkimo gydytojo principas yra paneigtas.

Kai gydytojas ar gydytojų kolektyvas kalba, derasi dėl atlyginimo sistemos, yra visai sužeidžiamas ir pateisinama, bet kai gydytojas išsišoka prieš socialinio draudimo įgyvendinimą, tai nenoromis kyla klausimas, kas sąlygoja jo sąžinės balsą?

Socialinis draudimas, ypač jo šaka — ligonių kasos tai nėra vien tik gydytojų atlyginimo sistemos pakeitimas. Tas draudimas apima visos šalies gyventojų sveikatos reikalą. Socialiniu draudimu siekiama medicinos pagalbą ir bendrai sveikatingumą darbą padaryti visiems priemonė, kad ir tas, kurio piniginių nėra pajėgi, turėtų pilną galimybę gydytis, kaip ir tie, kurie gali samdyti įvairiausias specialistus, ligoninėse turėti kelias slauges ir atskirą sau kambarį.

JAV paliestas tik pensininkų gydymo klausimas ta prasme, kad ir jie galėtų pasinaudoti visakeriopa medicinos pagalba. Jei komercinio draudimo

atsitovai priešinas prieš to reikalo susocialinimą, tai suprantama, konkurencijos reikalas, bet kai gydytojų tarpe atsiranda toks, kuris skuba bendrai pamurinti socialinį draudimą ir dar nepriklausomąje Lietuvoje vos tik pradėjusį veikti ir dar to darbo visų sričių pilnai neapėmusį, tai savaime kyla klausimas, kas tokių gydytojų profesijos pašaukimą saisto.

J. Vilks

ST. PETERSBURG, FLA.

Amerikos Lietuvių Klubo veikla

Gruodžio 3 d. gražioje p. M. Bohennos rezidencijoje prie pat vandens įlankos įvyko metinis Amer. Lietuvių Klubo susirinkimas, vedamas pirm. F. Šeštoko. Apsvarstius einamuosius reikalus perrinkta valdyba sekančiam metui. Kone visa seonoji valdyba liko savo vietose, tik vicepirmininkas, išrinktas naujas, būtent K. Marozas. Svarstyta apie ateinančių metų metų veiklą. Pirmoje eilėje nutarta rengti šeimynišką pobūvį po Naujų Metų. Tuo rūpinis energinga moterų komisija. Tikimės nebus pamirštas ir tautiškų reikalų rėmimas. Po susirinkimo, šeimininkės Bohennos rūpesčiu, nariai ir svečiai vaišinosi skaniais užkandžiais ir gėrimais. Visų malonumai kandidatai klubo narius, p-lė L. E. Syks, linksmai griežė akordeonų ir dainavo. P-nia Bohenna taip pat prisidėjo prie programos paskambindama pianinu. Visi buvo patenkinti ir skirstėsi geroje nuotaikoje.

Klubo koresp.

JEI NENORI ATSLIKTI NUO PASAULIO ĮVYKIŲ — SKAITYK "NAUJIENAS" — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

NAUJIENOS BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JU AKYSE

PETRAS RUSECKAS

Baudžiava

KAS GI BUVO TOJI BAUDŽIAVA

„Eyna i Stona Moterystes Antanas Litytanski Jamnikis isz sodziaus Sodeliszkij su Juzufata Waytekunicy isz sodziaus Gudelu abudu parafios Pa. Usakima I-mas 9 gbra Usakima 2 16 gbra Usakima 3 23 gbra“.

Kai kurie leidimai parašyti gana mandagiai: „... judvieji vedyboms nieko prieš neturiu... nuotaka vadinama „panna“ (panelė) ir p., kiti gana stačiokiškai: „... mano dvaro mergai leidžiū tekėti už mano nuosavą muziką (chlopa)... ir p.“

Šia proga tenka pasakyti, jog jokios „pirmosios nakties teisės“ nebuvo. Tik dažnai kai kurie ištvirkę dvarininkai ar jų tarnai, pasinaudodami savo galia, priversdavo jaunavedes eiti pas juos pirmą naktį, kaip tai daug kartų atsiminimuose pažymima.

IR KUNIGAVIMAS NUO PONŲ PAREIDAVO. GERAM PONUI KITI PONAI NE RANKOS NEPADUODAVO.

Mano tėvas ir motina taip pasakodavo: — Duseikių (Telšių v. ir aps.) dvir-

nikniui Ignui Navickiui gyvenant, žmonėms nebuvo taip dideliai blogai, kaip prie kitų ponų. Išise reikalo žmonių nenuždavo ir savo urėdūni neleidavo mušti. Jeigu urėdas kurį baudžiauninką užgavo ir šis pasiskundė ponui, tai urėdas buvot sulig diena prašalintas.

Vasarą prie laukų darbų ateidavo pats ponas ir paklausdavo. — Na, vaikai, ar nepavargot? Atsisėkit, pailsėkit.

Išsitraukę degtinės buteliuką, gumine laurele, duonos papentį ir vėl sako baudžiauninkams:

— O dabar, vaikai, išgersime.

Pats kiek išgers ir žmonėms duos. Pasukam kad užtrauks dainušką:

„Panedėl, utarnike visi girti būsma Serėdoj, ketverge pagiriomsis sirgsma.“

Vis tą patį kartos, kol nusibos. Tuomet lieps eiti prie darbo.

Jeigu kuris jį kuo supykins, tuojau tą žmogų su lazda puola. Kaltininkas bėgti, ponas vyti. Nepavijęs, kad paleis lazda, ir liepia vakare atėiti pas jį į dvarą.

Kaltininkas, atėjęs vakare pas poną, pats puola ponui į kojas ir prašo atleidžiamas. Ponas, matydamas nusizeminimą, pasigailės, duos burniukę išmesti ir prigrasins daugiau taip nedaryti.

Bet už vagystę be pasigailėjimo užplatinai plaks.

Dvaro vežikas Simaitis turėjo paprotį

iš dvaro ir net iš ūkininkų vagiliauti; ūkininkams eketvirbalius iškalinėjo, nuoragus nuo žagrū nūminėjo. Ponas Simaitis tiek priplakė, kad šis, nuėjęs į to paties dvaro durpyną, nusiskandino.

Aplinkiniai ponai niekad ir jokių pokylį Navickio nevadino; kitas jam nė rankos nepaduodavo ir tik pasilyčiodami vadinavo jį „muzikų, chamų tėvur“.

ISDRĄSĖJĘ BAUDŽIAUNINKAI.

Mirus 1851 metais Navickiui, atėjo nuomininkas Gukas. Šis irgi buvo lygiai toks pat geras, kaip ir velionis Navickis. Bet užtat, Navickaitei apie 1860 metus ištėkėjus už Bačiarskio, susilaukėme labai blogo pono. Bačiarskis nuo pat pirmųjų metų ėmė baudžiauninkus kankinti, mušti, įvairiais būdais žodžiais juos pravardžiuoti.

Baudžiavos panaikinimui besitartinant, baudžiauninkai darėsi vis drąsesni, ponai gi vis labiau nuolaidūs, mažiau drąsūs.

— Buvo toks atsitikimas: Bačiarskis, baudžiauninkui Kidelui, jam sieną grėbiant, su lazda rėžė. Tas kaip pradėjo ponui su grėbliu tvoti. Ponas bėgti, Kidelis vyti. Mušė tol, kol grėblis sulūžo, o tuomet dar su akmenimis iki pat dvaro nuflydėjo. Ir nieko Kidelui už tai nebuvo.

Mūsų apylinkėje ponai sugebėjo priversti žmones baudžiavą iki 1863 metų eiti. Tai gi dar 1862 metais Bačiarskis mane laži-

da primušė už tai, kad aš iš savo gyvenimo neišėjau ir dar isprauninkui už tai poną apskundžiau. Isprauninkas prašymą atmetė. Tada padaviau skundą gubernatoriui. Iš gubernatoriaus atėjo raštas, jeigu aš jau esu išvartyti iš savo ūkio, tai grąžinti atgal.

Ponas norėjo dar aštuonis ūkininkus iš ūkių išvartyti, bet raštui dėl manęs atėjus, nejudino ir anų.

LAIMINGOS VEDYBOS IS PRIEVARTOS.

Duseikių ponui reikėdavo, vienus metus praleidžiant, duoti į kariuomenę vieną vyrą, o per Krymo karą duodavo kasmet po tris.

Į kariuomenę iš mūsų dvaro paprastai atiduodavo vagis, šiaip kuo nors ponui nusikalčiusius ar neklauzadus.

Taip, pavyzdžiui, mano broliui, Pranuui Bubėnui, ponas Navickis liepė vesti našlę Gudošienę. Brolis, labai nusiminęs, eina pas poną ir sako:

— Negaliu vesti Gudošienės, nes jau keturiasdešimt, o man vos tik dvidešimt du metai.

— Aš su tavim čia jokių ceremonijų nedarysiu, — griežtai atsako ponas. — Arba tuojau vešk Gudošienę, arba rudenį atiduosi ir rekrutus.

Brolis, nenorėdamas eiti į kariuomenę, vedė tą našlę ir gražiai pasitūrinčiai gyve-

no. Abudu mirė 1893 metais.

Baudžiauninkai be pono žinios negalėjo ne tik vesti, bet ir savo vaikų nė į aukštesnį mokslą leisti.

Vizginių kaimo (Telšių v. ir aps.) baudžiauninkas Kosminskis savo sūnų leido Telšiuos į gimnaziją. Sužinojo apie tai ponas, pasišaukė Kosminskį ir sako:

— Kam leidi vaiką į mokslus? Chamams joks mokslas nereikalingas.

— Ponuliuk! Pasigailėk! Leisk jam mokslus baigti, — ėmė tėvas dėl savo sūnaus maldauti, žemai ponui lenktis.

Ponas pasigailėjo. Leido baigti. Vėliau Kosminskis nori sūnų leisti į kunigus. Bet čia ponas užsispyrė ir nieko tėvas negali padaryti.

— Į kunigus draudžiu eiti, — vis savo kartoja ponas. — Bus kunigu, tai mes tam chamo vaikui turėsime rankas bučiuoti. Neleisiu!

Abu tėvai visą mėnesį pas poną vaikščiojo, kol permaldavo. Pagaliau, gavę leidimą, išleido į kunigus. Iš šventino, jau baudžiavai panaikinus, Kunigas Kosminskis nuo 1874 iki 1921 metų buvo Užpalių klebonu, kur tais metais ir pasimirė. (Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAICO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-2229
Rezid. tel.: WAIBrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7668

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Village 8-6068
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: PROspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namų tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antrad. nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tik susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS

NERVŲ - SMEGENŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2737 W. 71st STREET
Valandos: tik susitarus skambinant GR 6-3409

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-2244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akuserija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treč. ir šešt. uždaryta.
Ofiso tel.: PORsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARdens 3-7278

ORovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juška

AKIU LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAICO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir seštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir šeštadienį tik 10-12.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais 12-4 v. popiet

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiama, saukite KEdzie 3-2668

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3. Daili aptarnavimas.
Vakarais pirmad., antrad. ketvirtad. nuo 6-9. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo 9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rez. telefonai: WAIBrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak.
Seštadieniais 2-5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius prima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba, PR 6-5577
OFISO val.: pirmad., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

KLAUSIMAS SEPTINTAS

(Filmas apie varžybas dėl jaunimo sielų R. Vokietijoje)

Kalėdų pirmą dieną, gruodžio 25 d., Woods kino teatre, Chicago miesto centre, pradėdamas rodyti bene pirmas toks filmas Amerikoje. Šiame filme asmenys, kurie niekada neturėjo nelaimės būti komunistų valdomuose kraštuose, galės savo akimis matyti, kaip turi gyventi žmonės, kurie yra atskirti nuo pasaulio geležine uždanga...

Filmas pavadintas Question 7, ir visa jo drama sukasi aplink anketos lapą, kurį kiekvienas berniukas ir mergaitė turi atsakyti, kad galėtų toliau tęsti mokslą. Anketos tikslas atskirti "aveles" nuo "ožių", arba geruosius nuo negerųjų ir "avelėms" užtikrinti tolimesnę mokslą ir geras karjeras, o ožiams bei ožkoms kolchozų kumelių ir "kiaulininkų" bei "paukštininkų" dalią...

Klaiku matyti, kaip nužmoginamas žmogus

Filmas grynai psichologinis ir aukštai moralinis, kur susitaro "saulbrichtinto" stalininio komunizmo mašina iš vienos pusės ir miestelio gyventojai, senesnieji burgeriai su jų pastoriu — iš kitos pusės. Varžybų objektas, aišku, ta priaugančioji karta — vaikai, jaunimas, — kurios žymią dalį komunistai jau spėję įrikuoti į "F. D. J." organ-

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 nuo 1-8 val. p. p. kasdien, išskyrus trečiadienius ir seštadienį.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampus Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Baudžiai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-11. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, Yards 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.

Valandos: 10 ryto iki 3 val. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

GRADINSKAS

NUSTEBSITE:
didelis dovanų pasirinkimas, žemos kainos.

J. C. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998

Ligi Kalėdų atdara ir sekmadieniais nuo 11 - 4 val.

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna aprausta ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAIBrook 5-8063

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM. 102-7 FM.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį nuo 8 iki 9:30 val. ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarūškos: pirmadieniais 7 v. v.

Tel.: HEMlock 4-2413

7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

nizaciją (Freie Deutsche Jugend), tai yra visiškai panaši į "H. J., tik dabar vadinama "Komjaunimas", o tada buvo vadinama "Hitlerjugend".

Filmą suko amerikiečiai ir vokiečiai Vokietijoje, pačiame rytinės zonos pasienyje, panaudami žymią dalį incidentų, įvykių, nuotraukų ir dokumentų iš komunistinės rytinės Vokietijos. Filmas darytas per daugiau kaip 3 metus ir padarytas nepaprastai gerai. Žodžiu, jame nerasi nė ženklo to, kuo paprastai pasižymi Hollywoodo filmai. Questūrinis filmas, nėra net jokių komunizmo sadizmo scenų; jauriama jie bando į savo tinklą pagauti gana mandagiai ir rafinuotai, net senuosius, kuriuos uniformuoti "vopo" (Volkspolizei) iš paskui sekioja, nematyti, kad muštų, kankintų ar gsdintų. Bet vienas jau tas jų sadistiškas "mandagumas" klaidai veikia, žinant, kad visos komunizmo priemonės veda į vieni vieną tikslą — žmogaus nužmoginimą.

Anketa (Questionnaire), kurią kiekvienas mokinys turėjo rašytiškai atsakyti, turi 7 klausimus:

"Anketa: Mano socialistinis išsivystymas"

Taip užvardintas tas septynių klausimų lapas ir tie klausimai yra:

1. Kas buvo svarbiausieji įvykiai mano gyvenime?
2. Koks yra mano nusistatymas Laivo Vokiečių Jaunimo organizacijos atžvilgiu?
3. Koks yra mano nusistatymas Liaudies Armijos atžvilgiu?
4. Koks yra mano nusistatymas mūsų Socialistinės bendruomenės atžvilgiu?
5. Kokios problemos man labiausiai rūpi?
6. Kokios aš noriu išsismokyti profesijos?
7. Kokia buvo vyriausanti įtaka mano socialiniam išsivystimui?

Petriukas pabėga į Vakarus

Varžybos išsivysto daugiausia dėl Moelno miestelio pastoriaus Gottfriedo sūnaus, 15 metų berniuko, Petriuko, kurį vietos komunistai, žūt būt, nori "atvesti" į komjaunuolius ir kitiems kaip pavyzdį parodyti, kad štai net tokio reakcijos stulpo vaikas "savo noru" pasidarė "karštas komunistas". Filme vis su tragiškumu parodomos scenos šeimos, kaip tėvai su komunistintais savo vaikais ne tik nebūtinai bendros kalbos, bet ir turi jų bijotis kaip nebūtinai jų sielos. Petriuko pergyvenimai ypač skaudūs, nes jam, norint išlikti neparsidavus komunistams, teko išsivadėti savo mylimiausios karjeros — muzikos, kuriai turėjo ir didelį talentą ir meilę.

Pasidavęs prikaltamas ir išvaizavęs su triukšmingomis komjaunuolių voromis į Berlyną, Petriukas pasijuto esąs komunistų išnaudojamas jų propagandai, ir čia ryžosi pabėgti. Po nuotykingo bėgimo rytinio Berlyno griuvėsiais, užkampiais ir tušiomis gatvėmis jis jau atbėgo prie pačių Brandenburgo vartų. Čia jam trys komjaunuoliai buvo pastoję kelią, bet prisimušęs spėjo išbėgti į Vakarų Berlyną, kurs dar tada nebuvo raudonoji kinų siena atitvertas.

Pagunda bėgti, pareiga pasilikti

Vaikui pabėgus, visas Moelno kompartijos aparatas su areštų, teisimų ir kalinių mašinerija užgule jo tėvus ir visus likusius nepabėgusius. Pastorių ir jo žmoną ėmė didžiausia pagunda irgi bėgti į Vakarus, į laisvę, ir pas savo vienintelį vaiką, bet pareigos jausmas nugalėjo: pastorius Gottfried liko laukti, kas bus lenta, bet neapleisti savo žmonių, kuriuos beviltiškai apšėdo raudonieji. Filmas baigiasi scena, kai policijos viršininkas su būriu "vopistų" sueina į baž-

David Shea, Indianapolis gaisrininkas, nušovė 240 svary svieriantį elnią netoli Edinburgo, Ind.

nyčių pastoriaus išsivesti.

Pabuves pora valandų už klaidingos geležinės uždangos, kad ir tik filme, jau iki kaklo pasišlykštinti visais tais sufanatizuotais, sumechanizuotais, rusiškai sukirtais, vokiečiais — "bolševikais". Kaip džiugu ir kokia laimė, kai vėl išėjai į gatvę ir žinai, kad esi laisvas, laisvas! J. Pr.

— Naujų Metų sutikimą ruošia sambūris "Sviesia - Santara" Oriental salėje, 32 W. Randolph. Staliukai užsakomi iki gruodžio mėn. 28-tos dienos telefonu: WA 5-0039 ir HE 4-8836. Staliukų skaičius ribotas. (Sk.)

Jeigu nori sužinoti naujienas ir tikrąsias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Prisilgti liūdnos žinios, kad taip staigiai ir nelaukiai atsiskyrė iš mūsų tarpo mielas kolega ir prietelius

dr. hr. BRONIUS BALENIUNAS,
reikiame jo artimiesiems nuosirdžią užuojautą ir liūdimę kartu su visa teisinių šeima.

JONAS KUTRA ir ŽMONA
Santa Monica, Calif.

AGNES SHWORLES
Pagal tėvus Žilvitis
4336 So. Maplewood Avenue

Mirė 1961 m. gruodžio 11 d., 12:30 val. ryte. Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskr., Naujamiesto parap., Mazgaigalių kaime. Amerikoje išgyveno 62 metus.

Palikto nuliūdę: dukte Albina Schultz, žentas William, marti Esther Shworles, 6 anūakai, 12 proanūku, 2 seserys Bernice McKennas su šeima, ir Julia Zallmas, svogeri Albin ir jų šeima, brolis Jonas Žilvitis su šeima, svogeriai Juzapas Skutas ir Jonas Zalatoris ir jų šeimos, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kinas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 So. Lituanica Avenue.
Ketvirtadienį, gruodžio 14 dieną 10 val. ryte bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Agnes Shworles giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka:
Duktė, žentas, marti, anūakai, seserys, brolis ir giminės.
Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips. Tel. YA 7-3401.

A + A

WILLIAM GUDAITIS
Gyveno 7133 So. Spaulding Ave.

Mirė 1961 m. gruodžio 9 d., 3:45 val. popiet, sulaukęs 93 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Iglavos kaime.

Amerikoje išgyveno 50 metų.
Paliko nuliūdę: sūnus Frank, marti Anna, dukte Helen Reed, žentas Charles, mirusio sūnaus žmona Sophie Gudaitis, keturi anūakai, penki proanūakai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kinas pašarvotas Petkus Marquette Park koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Trečiadienį, gruodžio 13 dieną 10:30 val. rytą bus lydimas iš koplyčios į Svento Andrijaus parapijos kapines, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. William Gudaitis giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.
Nuliūdę lieka: Sūnus, marčios, dukte, anūakai ir kiti giminės.
Laidotuvių Direktorius Petkus ir Sūnus. Tel. GR 6-2345.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

Lithuanian National Democratic Club priėmė susirinkimą įvyks trečiadienį, 1961 m. gruodžio 13 d. 8 val. vakaro, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43 St. Bus renkama 1962 metams valdyba ir svarstys kitus svarbius reikalus.
Kviečia Valdyba. Koresp. A. R.

Susivienijimo Lietuvių Namų Savininkų Bridgeporte priėmė susirinkimą įvyks antradienį, gruodžio 12 dieną, Chicago Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narys kviečiami į susirinkimą. Bus renkama valdyba 1962 metams, taipgi yra kitų svarbių reikalų.
A. Kaulakis, rašt.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 566-1220

LOVEIKIS

Telegrama | Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvoms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

Skelbkitės "N-nose"

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71 Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

Trys moderniškos koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: Yards 7-1741 — 1742

4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI

Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: Yards 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
718 WEST 18th STREET Phone: SEley 3-5711

PETRAS BIELIUNAS
4343 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Svarių gatvių ir saugaus važiavimo savaitė per Kalėdas

Meras Daley šiomis dienomis įvairių Chicago miesto pareigūnų ir Piliiečių komiteto už svaresnę Chicago susirinkime kalbėjo apie reikalingą Kalėdų švenčių metu praveisti miesto svaros ir saugaus važiavimo savaitę. Jis prašė darbo, biznio ir pramonės atstovus tam tikslui talkininkauti.

Meras pastebėjo, kad tokios ankščiau jau praveistos kam-

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių pasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, vaistų bei maisto produktų iš Anglijos ir iš Danijos. **EXPRESS GIFT PARCEL CO.**, ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk.)

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą. Kas du mėnesius duodamos vis naujos dovanos taupytojams.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 SO. 49th Ct., Cicero 50, Ill. JUOZAS F. GRIBAUSKAS, sekretorius. Tel. Bishop 2-1397.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITAS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RAŠO TEISYBE

NAUJIENOS — tai geriausia dovana Kalėdoms

Užsakykite NAUJIENAS savo tėveliams, giminėms ir artimiesiems. Užsakykite jas dabar, kad gautų idomų ir didelių švenčių numerį, ir kad vėliau juos kasdien lankytų ištisia meta. Metams NAUJIENOS Chicago kainuoja \$15.00, kituose JAV miestuose ir Kanadoje \$13.00, o užsienioose \$16.00.

Pinigų siųskite tokiu adresu: **NAUJIENOS,** 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILLINOIS.

4 1/4% DABAR MOKAME VISOMS TAUPYMO SASKAITOMS

Indėliai apdrausti iki \$10,000.00. Duodame paskolas už namus nuo vienerių iki dvidešimties metų lengvais mėnesiniais išmokėjimais.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO, ILL. LAFayette 3-8248. Sekretorius CHARLES ZEKAS. Valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiądieniais uždaryta.

Labai svarbus pranešimas

Prityrę specialistai parduoda ir taiso rodomas, siuvas, skaičiavimo ir registravimo mašinas, foto aparatus, šveicariškus ir kitokius laikrodžius ir kitus precizinius instrumentus. Jei norite pirkti laikrodį, tai prieš tai būtina apžiūrėkite Omega ir Karin, žinomus visame pasaulyje. Dėl smulkesnių informacijų teiraukitės **J. KARVELIO PREKYBOS NAMUOSE,** 3322 SO. HALSTED ST. — CHICAGO 8, ILL. Telefonas YA 7-0677

panijos švenčių metu buvo gana sėkmingos. Pavyzdžiui, Chicago mieste per praėjusį Darbo Dienos savaitę nebuvo nė vienos trafiko nelaimės, kurioje būtų žuvęs žmogus, o per Liepos Ketvirtąją žuvo tik vienas žmogus. Piliiečių komitetas, policija ir įstaigos bei organizacijos per Kalėdas pasistengs raginti automobilistus laikytis kuo didžiausio atsargumo vairuojant, o visus piliiečius, pėsčius ir važiutus, prisilaikyti svaros ir nemėtyti gatvėse bei pakelėse jokių atmatų.

Sklerozės klinika pradės veikti nuo sausio mėnesio

Nacionalė Daugeriopos Sklerozės (Multiple Sclerosis) draugija praneša, kad jau ateinančio sausio mėnesį bus baigta ir pradės priimti ateinančius pacientus Northwestern Medicinos mokyklos Multiple Sclerosis klinika, 303 E. Chicago Avenue. "Pacientai su daugeriopine skleroze galės klinikoje lankytis iš namų (outpatient) ir šiame sveikatos centre gauti visokeriopą pagalbą", užtikrino tos klinikos direktorius Dr. Roland P. Mackay. Klinikoje bus šie skyriai, kuriais galės naudotis atvykstantieji ligoniai (outpatients): ortopedinis, artritinis, dermatologinis, alerginis, urologinis ir tt. Be to, čia bus balso ir girdėjimo (Voice and Hearing) klinikos.

Profesoriai peikia slėptuvių programą

285 profesoriai iš Chicago universitetų ir kolegijų pasisuntė prezidentui Kennedy telegramą, protestuodami prieš vyriausybės skelbiamą atominį slėptuvių programą. Profeso-

VIENINTELĖ LIETUVIŠKA KIRPYKLA
Bridgeporte, 752 W. 33 St., prie Halsted
Atdara kasdien nuo 9 iki 6:30. Darbą atliekame Amerikos ir Europos stiliumi. Greitai lauk nereiškia. Prašome atvykti, būsite patenkintas. PAUL'S BARBER SHOP dirba Povilas Petrakis ir Valerija Petkevičienė.

NEW LIFE DELICATESSEN

Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa. 3146 SO. HALSTED STREET Victory 2-7666. Jonas Grinius, savininkas

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

REACTOR PHYSICIST NUCLEAR ENGINEERS

Openings for group leaders and other key personnel to guide programs on

Plutonium Core Analysis, Extension of Reactor Theory, Planning & Interpretation of Critical Experiments.

NUMEC OFFERS: growth opportunity with a growing company in the Nuclear and Space field.

For interviews with Technical Staff Call collect Mr. H. J. Garber, or write

NUCLEAR MATERIALS and EQUIPMENT CORPORATION

Apollo, Penna. EXpress 1-2620 (Pittsburgh) An Equal Opportunity Employer

rių rašte sakoma, kad slėptuvių statymas žmonėms tik suteikia klaidingą saugumo jausmą ir tuo būdu prisideda prie karo galimybių. Panašų laiško prezidentui pasirašė Bostono srities profesorų grupė. "Vyriausybės raginimas statyti slėptuves privedė žmones prie žiaurios apgaulės", sako ma profesorius laiškė. "Tiesa, kad tokios slėptuvės tolimose nuo sprogimo srityse tam tikrą žmonių skaičių kai kurį laiką galbūt išlaikytų gyvais", rašo profesoriai. "Tačiau pastoviai likti gyvais...yra reikalinga išsaugoti fizinį žmonių bendrumą ir gyvenimą". Gi toks pagrindas esąs produkcijos ir paskirstymo priemonės, valdžia ir komunikacija ir socialinės įstaigos.

Teisiami trys inspektoriai

Trys Chicago miesto statybos inspektoriai perduoti teismui. Jie kaltinami už kvišų emimą iš namų savininkų ir kontraktorių. Edward Jones, 43, paėmęs \$50, pasizadėdamas "nematyti" taisytinių dalykų vienuose senuose namuose, Albert Nikele, 29, ir John Welsh priėmė iš kontraktoriaus \$100 kyšio. Abiem atvejais kyšių pinigai buvę paženklinti.

Ligoninės išlaidos 1899 m.

Vienoje moderniausių Chicago ligoninių Passavant Memorial Hospital lova, vaistai ir priežiūra po \$1 per dieną ir \$7 per savaitę bendrame kambaryje ir nuo \$12 iki \$25 per savaitę už privatų kambarį, vaistus ir slaugymą. Bet taitai buvo 1899 metais, kaip rodo toje ligoninėje rastas tu metų kainoraštis. Tais metais Passavant ligoninė turėjusi \$20,485 pajamų, į kurias įėjo ir \$2,267 aukų, ir \$20,141 išlaidų, taigi per metus ligoninė padarė dar \$343 pelno. Perna gi ši ligoninė turėjo \$4,450,590 pajamų ir \$4,296,826 išlaidų.

Paraginimas Bridgeporto namų savininkams

Bridgeporte jau kelintį metai gyvuoją namų savininkų draugija. Draugijos susirinkimai būna kiekvieno mėnesio antrąjį antradienį. Paskutiniame susirinkime lapkričio 14 d. buvo susirinkęs gražus būrelis, bet galėjo būti ir daugiau, nes Bridgeporte lietuvių namų savininkų yra bent keli šimtai.

Būtų labai gerai dalykas, kad galėtume visi petys į petį vieningai veikti. Tad visi Bridgeporto lietuviai yra kviečiami būti šios draugijos nariais ir atvykti ateinančią gruodžio 12 dieną į susirinkimą, kurs įvyksta Lietuvių Auditorijoje 7:30 val. vakaro mažojoje svetainėje. Išgirsite pranešimą, kas daryti, kad išsigelbėjusiu aukštą mokesčių (taksų) ir kitokių nemalonumų. Nėra skirtumo, ar apartamentinių namų, ar mažo namuko savininkas, visų yra bendras reikalas jungtis į savo draugiją. J. G.

CTA prašys paskolos

Chicago tranzito administracija negalėsianti pirkti naujų "L" traukiniams vagonų, nes neturinti pinigų. "Tikrumoje mums reikia 400 naujų "L" vagonų, kad pakeistų 40 metų ir daugiau senumo vagonus, pareiškė CTA pirmininkas Gunlock. Stambiausias CTA 1962 metų biudžetė punktą yra \$7,065,000 naujiems autobusams pirkti. "Jei mūsų visuomenė ir Illinoisaus legislatura nesirūpina suteikti pagalbos pagrindiniams pagerinimams, mūsų vienintelė išeitis bus kreiptis pagalbos į federalinę valdžią", jis pasakė. Apie važmos kainos kėlimą nieko nebesakė.

Chicago raistas

Šeštadienio naktį užsimaskavęs juodukas, pasistatęs kopėčias, palipo į 9400 S. Bishop namų antrą aukštą ir pro langą įlindęs į miegamąjį, elektros lempute apšvietęs išbudino iš miego šeimininką, sakdamas: "Nejudėk, arba aš šaušiu!" Atėmęs iš jo \$8 pinigų, pinigine, žiedą ir laikrodėlį, pareikalavo daugiau pinigų ir paklausė kas yra gretimame kambaryje. Vyras atsakė, kad jo sarganti žmona ten miega. Bandėtas surišo vyro rankas, nusiva-

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGI

PRITYRĘ CINKO IR ALUMINIJAUS METALŲ PRIETAISAMS LIETI DARBININKAI, 1-mai, 2-rai ar 3-čiai pamainai. Geras atlyginimas, pastovus darbas.

ILLINOIS ADVANCE DIE & MOLD CO. 2005 N. Major Ave.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

SAVININKAS DEL LIGOS parduoda namą su geru tavernos ir restorano bizniu. Biznis išdirbtas per 30 metų. Atsiskaiti 809 W. 35 St.

PARDUODAMA MAISTO ir mėsos produktų krautuvė, puikiai einantis biznis, greitai pardavimui. CO 4-3800.

PARDUODAMAS TAVERNOS BIZNIS išdirbtas per daugelį metų prie didelės biznio gatvės. 4644 So. Paulina St.

RENTING IN GENERAL Nuomos

NEMOKAMA PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitai patarnavimui skambinti Prospect 8-2233

BELL-VARPAS

6455 So. Kedzie Ave.

CONTRACTORS - BUILDERS Namų Statytojai ir Taisytojai

REMODELING Winter Discount

• Porches • Finished Attics • Dormers • Recreation Rooms • Siding • Finished Basements • Kitchens • Room Additions • Free Estimates — No Obligations • No Money Down — No Payments till Spring — Guaranteed Service Avenue 2-6900

Call anytime — 24-hour service. Licensed Bonded — Insured PRECISION BUILDERS, INC. 5715 W. Irving Park Road

A. ABALL ROOFING CO.

Stogai: taisomi, nudegutuojami ar padaromi nauji. Gulsti ar įžambūs. Kaminaimai: valomi, pataisomi ir apcepmontuojami. Taisomi nauji dūmtraukiniai. Darbas garantuotas. Nebūna sumokimų. Pilnai apdrausta. Nemokamas įvertinimas.

A. ABALL ROOFING CO.

3925 W. Roosevelt Rd. LA 1-6921.

A. ABALL ROOFING CO.

MES GERIAUSIAI DIRBAME MIESTE

Itaisau lietaus vandeniu nutekėti vamzdžius, varinius ir lydinto nerūdijamo metalo. Nereiškia dažyti. Dengiu naujus stogus, taisau, nudegutuju senus. Išvalau, pataisau ir apcepmontuju kaminius. Itaisau naujus dūmtraukius. Visas darbas garantuotas. Kainos žemiausios, įvertinimas veltui. Esame pilnai apdrausti. Dirbame žiemos metu. LA 1-6047 arba RO 2-8778

HEATING CONTRACTORS

Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius, oro vėsinimus, ir skardos darbai (sheet metal works)

JUOZAS ZEMAITIS ir VICTOR SKADE, ST 8-9272 CICERO HEATING AND SHEET METAL

2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Tel. 277-1442. Res. OL 6-0412

GRETT, SAZININGAI IR GARANTUOTAI

įrengia naujus ir perstato senus įvairių rūšių geso, alyvos ir anglių pečius namams apšildyti. Itaisome boilerius, vandens nutekėjimo rymas ir kt. darbus

VIKDO HEATING CO., 4444 So. Western Ave. D. Zukauskas, Virginia 7-3447, V. Stuopyys, Olympic 2-2017.

remember... **ONLY YOU CAN PREVENT FOREST FIRES!**

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zėmė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zėmė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgimems terminams ir žemais nuosimūciniais mėnesiniais išimokėjimais. Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas 2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

UZ \$36,500 MOR. 2 aukštų namas: 2 butai po 4 kambarius, 1—5 kambarių ir krautuvė. Šalia dar 30 pėdų sklypas.

NEPRALEISKITE PROGOS! Siaurinėje Chicagoje, netoli Pulaski, taverna su restoranu ir 3 butų namas. Labai geras biznis, 2 mašinų mūr. garažas. Savininkas sutinka duoti antrą paskolą.

MAISTO KRAUTUVĖ, 2x4 ir 1x6. Mūr. 2 aukštų namas Brighton Pk. 2 auto mūr. garažas. \$38,000. 6 BUTAI po 4 kamb., mūr. 2 aukštų prie 85-os ir Ashland. Alum. langai. Nauja elektra. \$615 mėn. pajamų. \$59,000.

ISPERĖTA KAINA Marquette Pk. 6 kamb. mūr. modernizuotas bungalov. Kilimai. Nauja gazo šiluma. \$19,500.

GERAME PREKYBOS centre restoranas su naujais įrengimais, \$11,000. Savininkas sutinka mainyti į namą Marquette Pk.

ANT 50 PĖDŲ sklypo 6 m. 5 1/2 kamb. mūr. bungalov. Kilimai. Įrengtas rūsvis. \$21,500.

BLEVEL 5 1/2 kamb. 2 metų mūr. prie 95-os ir Roberts. 130x130 pėdų sklypas. Įrengtas rūsvis. \$19,900. \$16,500. Mūr. 6 kamb. bungalov Marquette Pk. Alyvos šiluma. 35 pėdų sklypas.

MODERNISKAS 2 butų 6 metų mūr. namas Beverly Woods. Arti mokyklų ir prekybos centro. 35 pėdų sklypas.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street Walbrook 5-6015

MARQUETTE PARKO CENTRE

TIKĖSITE PAMATE puikų 15 metų 5 kamb. mūrą namą už \$14,400. STAI NAUJAS 5 1/2 kamb. mūras. 1 1/2 vonios, moderni statyba. \$16,900. DIDELIS 6 KAMB. mūras, naujas gazo šild., platus sklypas. \$20,000. IR VEL 4 METU puikus 4 1/2 kamb. mūras, platus sklypas, prie parko, \$19,200.

2 BUTU MŪRAS ir 3 kamb. saunas, rūsvis, arti mokyklų, \$28,700. 1 1/2 AUKSTO mūras, naujas gazo šildymas, švarūs du butai, \$24,800. BILZGA KAIPI STIKLAS, 1 1/2 aukštai, 6 metų mūras, garažas, \$25,800. PAJAMŲ BUNGALOV 7 ir 3 kambarių butai, naujas gazo šildymas, \$17,400. GERAM SPECIALISTUI 2-ju Butų medinis, platus sklypas, \$12,800.

2 BUTU NAMAS, 8-ni ir 3-ys kamb., labai geras — pigus, \$14,800. 2 BUTU NAUJAS MŪRAS, savininkas sumazino iki \$38,500. ARTI NAUJIENŲ 1 butų namas, apie \$3,000 nuomos, parduoda už \$6,800. BIZNIS IR 2 BUTAI — mūro namas, apie \$2,500 nuomos, tik \$12,000. 5 BUTU MŪRAS prie parko, naujas gazo šild., apie \$5,500 nuomos, \$44,300. APARTAMENTINIS 8-ni butai ir 2 bižniai, apie \$12,000 nuomos, kaina \$64,600. 9 BUTU GRAŽUS MŪRAS apie \$8,000 nuomos, puiki vieta, vertas \$78,500.

NAUJA ISTAIGA DIRBA KASDIEN

K. VALDIUS REAL ESTATE

2815 W. 71st Street — RE 7-7200 ar RE 7-8534

MŪRAS, 3 mieg., 30 p. lotas 66th ir Rockwell. \$17,500. MŪRINIS naujas 3 mieg., labai gražiai pastatytas. \$19,000. MŪRAS, 3 butai, "Aušros vartų" parapijoi. \$14,500. MŪRAS 5 kamb., 30 p. lotas, 69th ir Campbell. \$20,000. MŪRAS 8 butai, didelės pajamos, 62nd ir Kedzie. \$84,900. MŪRAS visai naujas, 11 butų, \$18,000 pajamų, \$135,000. MŪRAS 6 butai, arti mūsų, atiduos už \$74,900. MEDINIS 7 kamb. su pajamom ir ekstra lotas šalia. \$21,800. MŪRINIS visai naujas 2-ju aukštų po 7 kamb., galimos 4-rius nuomas, Gage Parke. \$38,500.

MŪRINIS 2x6, aukšta pastogė, 67 ir Maplewood. \$31,000. MŪRINIS 3 mieg., 6 metų, 72 ir Spaulding. \$19,950. MŪRINIS naujas, 3 mieg., šalia mūsų istaigos, \$22,000. MEDINIS 5 kamb., mažas, imokėjimas, Gage Parke tik \$5,000. MŪRINIS 2 aukštai — 4ios nuomos, šalia mūsų istaigos, \$36,000. MŪRINIS 2 a., 5 metų, 71 ir Rockwell, išvyksta iš Chicago. MŪRINIS 6 kamb. ant plataus loto, garažas, \$17,800. MŪRINIS 5 kamb., 3 mieg., rūsvis, 51st ir California. \$13,900. MŪRINIS 5 kamb., 11 metų, garažas, pastogė, \$12,900. MŪRINIS naujas, 2x5 1/2, prie Jaunimo Centro, \$36,900.

A. KAIRYS REAL ESTATE

2501 W. 69th Street Telef. 436-5151

PRIE MARQUETTE PARKO

1 1/2 AUKSTO MEDINIS, 5 ir 3 kamb., 30 pėdų sklypas, naujas gazo šild., potvynio apsauga, pilna kaina \$16,900.

7 BUTU, 4 ir 5 kamb., originalus, naujas šild., aukštos pajamos, arti 67th ir Maplewood, prieinama kaina. 9 BUTU, 4 metų senumo, alyvos "radiant" šiluma, puiki vietovė, nužeminta kaina.

6 KAMB. MEDINIS, naujas šild., plyt. vonia ir virtuvė, 30 pėdų sklypas, garažas, kaina \$16,400.

Turime daug kitų gerų pirkinjų: rezidencijų ir apartamentinių namų. Be jokio išpareigojimo skambinkite arba dar geriau atvažiuokite ir pamatykite.

DRAUDIMO AGENTŪRA

PATARNAUJAME VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS J. Bacevičius

BELL-VARPAS REAL ESTATE

General Insurance — Notary Public 6455 So. KEDZIE AVENUE PProspect 8-2233

ŠIMAITIS

REAL ESTATE AND BUILDERS 2658 West 59th St. PProspect 8-5454

MŪRINIS BUNGALOV 6 kamb., cent. šild., moderni vonia ir virtuvė, 30 pėdų lotas, \$17,900. 62nd ir Wash-tenaw apylinkėje. MEDINIS 6 kamb., gazu šild., aukšta pastogė, \$10,500, Brighton Parke. MŪRINIS, 5 butai prie Jaunimo Centro, tvirtas mūras, geros pajamos, graži vieta, nebrangus. MŪRINIS 4 butai, taverna ir du ofisai, ant Western Marquette Parke. Nebūtų paskolos išlaidų.

NEPRALEISKITE GERĄ PROGĄ 63rd ir S. Whipple puikus 2 po 5 1/2 kamb. mūrinis, 2 kamb. rūsų, potvynio kontrolė, garažas, \$29,500. 59th ir California 25 x 125 pėdų sklypas. \$3,800.

A. NORKUS REAL ESTATE 2405 West 51st St. WA 5-5030

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, DECEMBER 12, 1961